

Takkenhoop, takkenwal of houtril

Snoei- en ander takhout van bomen kan los op elkaar worden gestapeld tot takkenhopen. De takken kunnen ook in de lengte op elkaar worden gestapeld, eventueel tussen rijen palen. We spreken dan van een takkenwal of houtril. De hoogte van een takkenwal of houtril ligt meestal tussen de één en anderhalve meter.

Doelstellingen

- nest-, voedsel- en schuilgelegenheid voor vogels;
- voortplantings-, voedsel- en schuilplaats voor kleine zoogdieren;
- nette en goedkope manier van verwerking van snoeimateriaal.

Winst voor de natuur

In een takkenhoop, takkenwal of houtril kunnen vogels nestelen en schuilen, zoals winterkoning en heggenmus. Ook biedt deze schuilgelegenheid aan kleine zoogdieren, zoals (spits)muizen, egel en wezel en aan amfibieën, zoals gewone pad.

Meest geschikte lokaties

- plekken in, naast of aan de rand van het element waar het hout vandaan komt: dat scheelt gesleep met hout en spaart moeite bij werkzaamheden zoals maaien;
- in randen van boomgaarden en bossen: hierdoor hebben dieren meer schuilgelegenheid tegen predatoren en meer beschutting tegen extreme weersomstandigheden;
- in of naast een overhoek, ruigtestrook en dergelijke: vooral kleine zoogdieren en amfibieën zullen zo'n takkenhoop, takkenwal of houtril eerder vinden dan een meer geïsoleerd liggende hoop.

Bert Zomer, melkveehouder in Schardam (NH) gaat een takkenwal maken: *“Samen met de Natuurvereniging Waterland en Landschapsbeheer Noord-Holland gaan we het snoeihout opstapelen tot een ril van tien meter lang. Zo gebruik je het snoeihout nog. Er kunnen egels beschutting komen zoeken en winterkoning en heggenmus kunnen er nestelen. En op het afgestorven hout groeien weer paddestoelen en er komen insecten op af. Ik vind het leuk om te kijken wat het aan natuur oplevert.”*

Aanleg van een takkenhoop, takkenwal of houtril

Het aanleggen van een takkenhoop, takkenwal of houtril biedt de mogelijkheid om snoei- en kaphout netjes en goedkoop weg te werken. Tegelijkertijd helpt u de natuur een handje. Zo'n element biedt schuil-, broed- en overwinteringsplaats aan insecten, zoogdieren, amfibieën en vogels. Een takkenwal of houtril ziet er beter verzorgd uit dan een takkenhoop.

• Leg een takkenhoop aan

Leg een takkenhoop bij voorkeur op een rustig plekje op het erf of in een houtopstand, dieren kunnen er dan snel en veilig van profiteren. Leg dikke takken onderin en de dunnere er bovenop. Stort de takken niet los op elkaar, maar steek ze zoveel vast mogelijk in de hoop. U kunt dan meer takken kwijt en de hoop is steviger.

Maak de hoop maximaal twee meter hoog. Heeft u veel takken, realiseer dan elders een tweede hoop. Sowieso geldt dat twee kleine hopen meer waarde hebben voor de natuur dan één grote. In de loop van de tijd zal de hoop door vertering lager worden. U kunt dus geregeld nieuwe takken toevoegen.

• Leg een takkenwal of houtril aan

Maak de takkenwal in de rand van een houtopstand of juist loodrecht daarop. Welke mogelijkheid u kiest hangt af van het feit of u de toegang wilt beperken of juist verbeteren. Stapel de

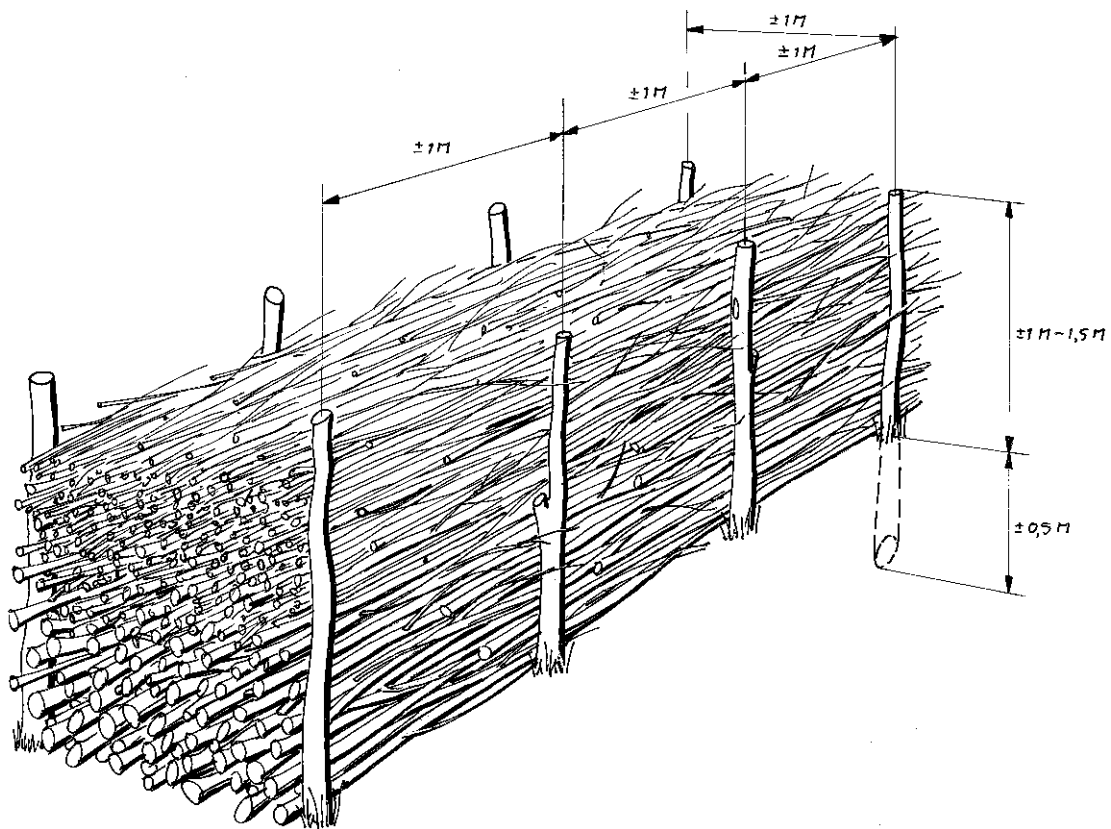
takken in de lengterichting, leg de dikkere takken onderin en de dunnere takken daarbovenop. Mogelijk kunt u ook stobben onderin de takkenwal kwijt. Werk de houtril netjes af door de takken tussen paaltjes te klemmen. Deze kunt u meestal zelf van het snoeihout maken. Het hout verteert langzaam. Bij de volgende onderhoudsbeurt kunt u het snoeimateriaal vaak weer in dezelfde houtril kwijt.

- **Wees terughoudend met ziek hout**

Verwerk geen snoeihout van fruitbomen met kankerplekken of andere aantastingen in de hoop of wal. De ziekte kan zich anders gemakkelijk verspreiden naar de gezonde bomen.

Arbeid en financiering

Het aanleggen van een takkenhoop of takkenwal kost slechts een paar uur per jaar. Er bestaat geen financiële regeling voor.

Voorbeeld van een takkenwal of houtril